

יוסי גמזו

תוגה גדולה וירח

נר-נשמה לאורי צבי גרינברג, משורר, בר-פלוגתא, ידיד

לא הצבי ישראל ולא חלל,
אבל הצבי, האורי צבי, על במותיך.
ויתגדל ויתקדש ויתהלל
במדרונות הר-הזיתים. דממותיך
הסלעיות, השישיות כעוגגיו,
עושות שלום כעת, שלום שבו נושקת
האדמה-החיקי-האם הזאת לרם שבשגביו
והעפר לאש
והתרועה לשקט.

ולא בנסע הארון, בשוא דכים
של פעמי עם רב, השרד והממלכת
כי אם באור הדמדומי הזה, בין חרולי בכיה
של רחיקי ירושלמית בזה נמלכת
החשכה המבשילה במלמולי-הארנים,
בסנהדרין-ברושי-ההר, במועצות-גזעיה-הזית —
באן, באן, לכד ולא לכד, לשמוע בין האבנים
(כאלו יש בזה ים עלום, בירושלים)
משק כנפי אלבטרוס עז, כאז, בנרשה, לפנים,
עם עצבונות אנקראון
וכלב-בית.

לא, זו איננה מנוחתו האחרונה,
זו מנוחתו הראשונה, האינמרגוע
היה מצב-צבירה תמידי שלו: שצפה, סמבטיונה
של אורדיס-את-היהודים, שבה, לנגוע
הוא לעולם להכות בגחלתם
של שאלי-שרופה-באש, של אסירי-ברזל-ועני
(גם אם קבלת מידו את הקטרוג, כעמיתיו,
אבל חלקת על האמונה, כמוני).

אני זוכר את טיולינו, לירקון,
מפאת רחוב המרגנית עד פאת הערב —
שהוא, הערב, בראשו שלו, נוגה בסמקו
רק בלי אותה חמה וולקנית מסערת —

את האכפת הנביאי והלווי הזה, הָרֵן
הַלְלוּיֹת אֶפְעַל־פִּיכְנוּיֹת, אֶת מְצִיַצַת־הַנֶּפֶשׁ,
אֶת הַפְּלִמוֹס וְהַבְּלִמוֹס, אֶת הַעֲצָבוֹת הַמְּוֹאֲרָה
אוֹתָהּ אֵימָה, אוֹתוֹ יָרַח עֹז, רוֹשֶׁף־אֵשׁ... .

„לא, לא אֶבְכֶּה עוֹד כְּבָכִיָּה הֵיִיא,“ אָמַר,
„אֲשֶׁר בְּכִיתִי עַל מִימֵיָהּ שֶׁל הַסּוּהָ... .“
אָבָל בְּכָה, בְּכָה מְאֹד, בְּכָל הַמֶּר וְהַנִּכְמַר
(וְאִם הָעֵינַי, שְׁנֹבֶכֶה לוֹ, הוֹסְבָה
הָרִי הַלֵּב, זֶה שְׁנֹבֶךְ לוֹ שְׁבַע־תִּים, לֹא הוֹסֵב
כִּי אִם יֵצֵא אֵלָיו מְאֹד, יֵצֵא לְדֶרֶךְ
שֶׁל אֶהְבֶּה קֶשֶׁה, כְּגַל לַחֹף, כְּנֹכַד אֶל הַסֵּב,
כְּשֶׁתִּי גְדוֹת גְּשׁוּרוֹת בְּקָרִי וּבְקָרַע).

וְזֶה זֶה,
עֲכָשְׁיוֹ סִינֹן בְּמִדְרוֹנוֹת הַר־הַיְיִתִּים
וְכָאן קִבְרוּ כְרוּי בְּהָר, וְכָאן אֲנַחְנוּ
מוֹל הָאָרִי הַמִּמָּאן לְהִמְנוֹת עַל הַמְתִּים
כְּמוֹ הַשִּׁירָה הַמִּמָּאֶנֶת — לֹא שְׁכַחְנוּ! —
לְהִיֹּת לְאֶפֶר, לְעֶשֶׂן, לְצֶל עוֹבֵר, לְקַמְטִי־מִצַּח
שֶׁל גְּבַר־נִיֶּקֶת־רְאוֹת — וְהִיא טִיפוֹנִים וּפְרִיחָה.
הוּא, שְׁהוֹקִיעַ: „אֲסִימוֹן לְכֶם, פִּילוֹסוֹפִי־הַנִּצַּח,
לְחִי־רוּחַ לְאַחַר הַמּוֹת“ —
יְוֹקָא הוּא
יְכָה.